

LIBRIS

We know
books

Călător pe mapamond

București

Ad
AD LIBRI

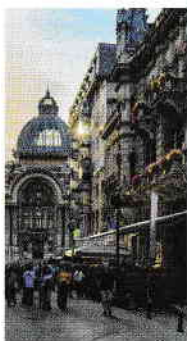
Cuprins

București, cine ești?	5
Introducere	6
Repere istorice	8
Cele mai frumoase 10 atracții turistice din București	10
Cele mai interesante 10 experiențe bucureștene	13
Centrul Vechi	17
Calea Victoriei	43
Splaiul Dâmboviței	65
Calea Șerban Vodă și Calea Rahovei	91
Piața Universității și axa Vest-Est	111
Piața Romană și axa Nord-Sud	137
Excursii în împrejurimi	165
Recomandări și informații utile	171
Index	189

București, cine ești?

Introducere	6
Repere istorice	8
Cele mai frumoase 10 atracții turistice din București	10
Cele mai interesante 10 experiențe bucureștene	13

Introducere

Muți îl iubesc la nebunie (printre ei și eu), la fel de muți îl urăsc (chiar și eu, câteodată), dar tuturor le intră în sânge și nu se mai pot despărți de el. Un cocktail de contraste te amețește de cum pui piciorul în stradă, fie că vii dinspre aeroport sau gară ca străin, fie că ești de-al „casei” și ieși să te plimbi sau să rezolvi o treabă oarecare. Într-o parte, un funcționar acru cu metehne comuniste îți trânteste ușa în nas, dar peste stradă te oprești siderat în fața unui homeless așezat pe bordură cântând îngerește la frunză, dincolo te lași toropit de aromele dulcele de tei și caprifoi ce învăluie o alee umbrită de copaci seculari, pentru ca după colț să ai o întâlnire de gradul zero cu o haită de maidanezi care te trezesc subit la realitate; mergi puțin mai departe și dai peste o bătrânică blajină cu un coș de margarete, dar nici nu apuci să digeri această imagine anacronică, că nimerești pe o stradă cu localuri de fițe, pline ochi de corporatiști la costum. În Obor, un magazin universal din perioada comunistă (1977) continuă să-i seducă pe cumpărătorii nostalgici cu tot talmeș-balmeșul său incredibil de departamente, în timp ce în vecinătatea sa se înalță un alt mall anost. La doi pași de centru se

încăpățânează să existe un cinematograful de cartier vetust și uitat de bucureșteni (fostul Miorița, rebotezat – culmea ironiei – Europa), unde rulează filme cu doar doi spectatori (sau chiar cu unul, dacă plățiți un bilet în plus, și chiar merită, căci prețul este de-a dreptul insignifiant), iar în mijlocul unui cartier-dormitor tipic, Titan, se ascunde unul dintre cele mai mari și frumoase parcuri ale orașului. Un șofer turbat te inundă într-o ploaie de injurii fiindcă nu traversezi strada suficient de repede, pentru ca la distanță de două stații de metrou de centru să te afunzi în liniștea țiuitoare și sălbăticia unei delte urbane, formate din întâmplare pe fundul unui lac abandonat (Văcărești).

De câțiva ani încoace, noua generație, a mult ironizaților hipsteri, a găsit calea pentru a ieși din capcana evocării nostalgice și ineficiente a Micului Paris din *Belle Époque* și din blocajul victimizării fataliste din perspectiva traumatizantei epoci comuniste, pentru a reinventa Bucureștiul ca un loc al experimentelor și evenimentelor neconvenționale. Un fel de Mic Berlin, zic unii, cu o viață de noapte atât de trepidantă, că mai nou a căpătat și reputația de destinație europeană de clubbing.

LBRIS

Dacă stați puțin și vă gândiți cum arăta Bucureștiul înainte de 2007, anul aderării României la UE, și cum arată acum, veți avea surpriza să descoperiți că de fapt este vorba de un cu totul alt oraș în multe privințe. Iar schimbarea se vede cel mai bine în centrul vechi, înainte pustiu și dezolant, iar azi frenetic și plin de viață la orice oră din zi și din noapte. Barurile cu designul semnat de Cristian Corvin (*Papiota, Laboratorul de Cocktailuri, Lacrimi și Sfinți, La Divan*) se întrec între ele în originalitate, cafenelele și puburile (*Bitiful, Origo, Energia, Entourage*) și-au luat în sfârșit în serios rolul de livinguri urbane, lăsând totuși loc suficient și ceainăriilor (*La Metoc, Green Tea, Serendipity, La Vlaicu, Bohemia Tea House, Café d'Arthe, Ceainăria Cinci*) care merg pe ideea de a crea oaze de relaxare în tumultul urban. A fost amenajat Scurarul Colțea, care găzduiește în fiecare weekend de vară concerte de muzică clasică, a fost eliberată Esplanada La Statui din Piața Universității prin crearea unei parcuri subterane și redarea ei spațiului public, a fost remodelat Teatrul Național, a fost proiectat Parcul Lumea Copiilor, iar Orașelul Copiilor a revenit la viață sub un chip nou. A fost creat un parc acvatic (Divertiland) care dispune de o gară proprie, s-au înmulțit exemplele de street art și a devenit deja tradiție ca Bd. Kiseleff să se închidă circulației auto în weekendurile din timpul verii pentru a-i încuraja pe bucureșteni să facă sport. A avut loc o explozie a ofertei de teatru independent, prin înmulțirea micilor companii și a spațiilor care le găzduiesc experimentele (*La Scena, Godot, Mignon, În Culise, Teatrul de Artă, Teatrul de Sufragerie, Unteatru*), iar ideea de a reconverti spațiile industriale în centre culturale (*ARK, Anexa MNAC, WASP, Atelierul de Producție, Halele Carol, Turnul de Apă Pantelimon, TurboHalle*) a început să prindă teren și la noi. Au apărut mai multe spații alternative (*Acuarela, Plastilina, Carol 53, Diane 4, Home Mătășari, Casa de pe Chei, Palatul Știrbei de pe Calea Victoriei*) care funcționează ca „noduri culturale” – adevărate „banchize urbane” prin care orașul a fost recucerit și îmblânzit de tinerii creativi. În prima parte a verii, când nopțile albe se țin lanț

We know books

(*Noaptea Muzeelor, Noaptea Institutelor Culturale, Noaptea Galeriilor, Noaptea Literaturii Europene, Noaptea Filmelor Scurte, Noaptea Filmelor Românești* etc.), Bucureștii trăiesc într-o fervoare culturală întreținută apoi de lungul șir de festivaluri urbane – *Street Delivery, Train Delivery, Femei pe Mătășari, Romanian Design Week, Bucharest Biennale, B-FIT in the Street, Bucharest Music Film Festival, Bucharest Jazz Festival, Festivalul Strada Armenească*. Vechea sărbătoare a Sânzienelor, de pe 24 iunie, a devenit din 2013 prilej de arborare a tradițiilor ii românești, revenite la modă și purtate de tinere pentru a marca Ziua Universală a lei.

Bucureștiul este în sfârșit locuibil. Și o destinație din ce în ce mai tentantă pentru turiștii străini! Orașul pare să-și fi recreat încet-încet o identitate pe care și-o asumă cu mândrie, la fel ca tinerii lui locuitori, care pot fi văzuți în număr din ce în ce mai mare pedalând prin oraș pe biciclete și înfruntând senini haosul traficului din jur. O lecție de entuziasm și curaj pe care o oferă cărcotașilor, pragmaticilor și mereu nemulțumiților din jurul lor. Da, nu putem nega, în continuare patrimoniul orașului este pus în pericol de funcționari corupți și se distruge mult prea mult din comorile sale arhitecturale, aproape la fel de mult ca în timpul hulitei sistematizării comuniste. Dar în ghidul de față vom lăsa la o parte aceste încrâncenări și ne vom propune să descoperim un alt București – nedilematic, lipsit de tensiuni – și ne vom concentra asupra părților sale luminoase.

LBRIS

We know

books

Repere istorice

1400-1418

Mircea cel Bătrân ridică pe malul Dâmboviței Curtea Domnească (► 20).

20 septembrie 1459

Bucureștiul este atestat pentru prima dată într-un document emis de Vlad Tepeș.

1558-1559

Mircea Ciobanu ctitorește Biserica Domnească (► 21) din cadrul Curții Vechi.

1659

Domnitorul Gheorghe Ghica stabilește definitiv capitala Țării Românești la București.

1688-1714

În timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu a fost refăcută Curtea Veche, a fost construită biserica Sfântul Gheorghe Nou (► 31) și a fost ridicat Palatul Mogoșoaia (► 167), de la „porțile Bucureștilor”.

1694

La București se înființează prima școală superioară din Țara Românească: Academia Domnească de la Sfântul Sava (pe locul Universității de azi).

1704

La inițiativa spătarului Mihail Cantacuzino este construit Spitalul Colțea (► 116) – cea mai veche instituție de acest fel din București.

1711-1821

Domnia fanarioților (prinți provenind din familii de origine greacă din Fanar, un cartier al Constantinopolului) asupra Țării Românești și Moldovei. Deși teoretic aceste țări își păstrau autonomia, ele se aflau astfel sub controlul direct al Înaltei Porți.

1798

Bucureștiul este împărțit în 5 plăși: Târgul, Podul Mogoșoaiei, Târgul de Afară, Broștenii și Gorganul.

1806

Se modifică diviziunea administrativă a orașului, în 5 culori sau „boieli”: Roșu, Galben, Negru, Albastru și Verde, reduse ulterior la 4, prin eliminarea Roșului.

1808

Se construiește Hanul lui Manuc (► 22), unde se va semna în 1812 Tratatul de la București dintre Rusia și Turcia.

1847

Pe data de 23 martie, de Paște, un devastator incendiu (Focul cel Mare) a transformat în cenușă centrul istoric al Bucureștilor, a cărui configurație era inspirată de modelul balcanic otoman. Ulterior, orașul a fost reconstituit după principii urbanistice importate din Franța și țările occidentale, ceea ce i-a adus orașului porecla de Micul Paris.

1848

Constituirea *Comitetului revoluționar*, format din Ion Ghica, Nicolae Bălcescu, C. A. Rosetti, Ion C. Brătianu, Cezar Bolliac, Radu Golescu, Ion Heliade Rădulescu și Ion Câmpineanu, care adoptă programul Revoluției în 22 de articole. Este aleasă ziua de 9/21 iunie, pentru declanșarea Revoluției din Țara Românească.

1859 (Unirea Mică)

București devine capitala principatelor Țării Românești și Moldovei, de curând unite, prin desemnarea lui Alexandru I. Cuza ca domnitor comun.

1866

Pe data de 10 Mai, Carol de Hohenzollern-Sigmaringen intră în

LBRIS

We know books

București, fiind încoronat domnitor al României. Din 1881 devine Regele României.

1869

La Filaret (► 101) este înființată prima gară din București și este inaugurată linia de cale ferată București - Giurgiu.

1872

Este inaugurată Gara de Nord (numită până în 1888 Gara Târgoviștii).

Pe traseul Gara de Nord - Piața Sfântul Gheorghe este înființată prima linie de tramvai cu cai (tramcar).

1894

În perioada mandatului primarului Nicolae Filipescu, pe linia Obor - Dealul Cotroceni este înființată prima linie de tramvai electrică.

1 Decembrie 1918 (Unirea Mare)

După unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu Principatele Române Moldova și Țara Românească, Bucureștiul devine capitala României reîntregite.

1918-1939

În perioada interbelică, Bucureștiul se modernizează și prosperă, cunoscând ultima sa epocă de glorie.

1947-1989

După venirea la putere, regimul comunist instituie măsuri brutale de represii a vechii elite intelectuale, impune naționalizarea proprietăților private și încurajează migrarea populației de la țară la oraș.

1950

Reimpărțirea administrativă a orașului din 4 culori în 8 raioane, reduse în 1979 la 6 și redenumite ulterior sectoare.

1965-1989

Nicolae Ceaușescu, secretar general

al Partidului Comunist Român, acaparează întreaga putere în stat.

4 martie 1977

Un cutremur de magnitudinea de 7,2 grade pe scara Richter afectează numeroase clădiri bucureștene.

1979

Inaugurarea primei linii de metrou, între uzinele Semănătoarea și Timpuri Noi. Principalul rol al metroului era să transporte muncitorii din cartierele-dormitor de model sovietic construite la periferia orașului (Drumul Taberei, Berceni, Titan etc.) la fabricile unde lucrau.

1984-1989

În cadrul planurilor de sistematizare a orașului, o parte însemnată din vechiul București dispăre sub buldozerele dictatorului Nicolae Ceaușescu, care și-a atras reputația de „demolator de biserici”.

1989

Pe 21 decembrie, în urma revoltelor din 17 decembrie de la Timișoara, mitingul popular din fața Comitetului Central al PCR (azi, Ministerul de Interne ► 52) s-a transformat într-o revoltă anticomunistă care l-a înlăturat de la putere pe Nicolae Ceaușescu.

1990-1991

Mineriadele: cu sprijinul forțelor de ordine, minerii din Valea Jiului comit violențe sângeroase împotriva protestatarilor adunați în Piața Revoluției pentru a-și arăta nemulțumirea față de situația politică post-decembristă.

septembrie 2013-2014

Proteste de amploare împotriva proiectului minier de la Roșia Montană, la care participă 15.000 de oameni.

2014

Aniversarea a 555 de ani de la prima atestare documentară a orașului.

Cele mai frumoase 10 atracții turistice din București

Palatul Parlamentului (Casa Poporului) > 77

O construcție gigantică cu suprafața de 330.000 m², a doua ca mărime din lume după Pentagon, Palatul Parlamentului a fost ridicat între 1984 și 1989 pe Dealul Spirii pentru a adăposti sediile Președinției, Comitetului Central al Partidului Comunist și ale unor ministere. Dimensiunile exagerate, opulența decorațiunilor interioare și lipsa unui stil unitar i-au atras numeroase critici. Culmea ironiei, acest simbol al dictaturii ceaușiste este azi una dintre cele mai vizitate atracții turistice ale capitalei. În afară de secțiunile incluse în tururile ghidate puteți vedea și aripa vestică, care găzduiește Muzeul Național de Artă Contemporană (> 79), de pe terasa căruia se deschide o priveliște largă asupra întinderilor care împrejmuesc imensul edificiu, pentru construirea căruia s-a dărâmat un vechi cartier bucureștean.

Dealul Mitropoliei > 68

Centrul spiritual al unui oraș împânzit de biserici, această colină străjuită de castani seculari care urcă domol din Piața Unirii adăpostește Catedrala Patriarhală (1668), în jurul căreia mii de bucureșteni se adună cu prilejul marilor sărbători religioase pentru a asista la slujbă. Tot aici se află și Palatul Patriarhiei (1908), construit în stil eclectic de Dimitrie Maimarolu pe locul Divanului Domnesc, unde pe 24 ianuarie 1859 a fost semnat actul unirii dintre Țara Românească și Moldova, în urma căreia Alexandru Ioan Cuza a devenit domnitor al Principatelor Române.

Muzeul Național de Artă al României > 54

Fostul Palat Regal al României, un edificiu neoclasic de proporții care domină Piața Revoluției, adăpostește astăzi cele mai valoroase piese din colecțiile de artă ale

Jos: Paradă în imensa Piață a Constituției, dominată de gigantul Palat al Parlamentului

LEBRIS

We know books

României: Galeria de artă medievală românească, Galeria de artă modernă românească și Galeria de artă europeană. Începând din anul 2014 în tururile ghidate au fost incluse și spațiile istorice din corpul central al Palatului Regal (Sufrageria Regală, Sala Tronului și Scara Voievozilor), unde au fost amenajate expoziții dedicate istoriei familiei regale.

Palatul Cotroceni ► 82

Acest minunat palat a fost construit între 1893 și 1895 de Paul Gottereau, arhitectul Casei Regale, pe un vârf de deal, în incinta unei vechi mănăstiri de la 1679 (demolată la ordinul lui Ceaușescu în 1984), și renovat în stil neoromânesc la începutul secolului al XX-lea de arhitectul Grigore Cerchez. Astăzi găzduiește Președinția României și un muzeu care reconstituie interioarele elegante ale reședinței principelui Ferdinand și soției sale Maria.

Mănăstirea Stavropoleos ► 26

În mod normal, vechile hanuri ale Bucureștilor din secolele XVIII-XIX, construite ca niște cetăți, aveau în

incinta lor un lăcaș sfânt, care uneori a reușit să le supraviețuiască. Acesta este și cazul micuței biserici Stavropoleos (1724) – o adevărată bijuterie arhitecturală, un minunat exemplar al stilului brâncovenesc târziu. Remarcabile sunt pridvorul cu cele patru coloane și balustrada, sculptate în piatră cu motive înfățișând flori ori vrejuri, dar și cu scena biblică a *Luptei lui Samson cu leul*, și serena curte interioară, unde sunt păstrate fragmente de fresce și resturi recuperate de la bisericile din centrul Bucureștiului demolate în timpul perioadei comuniste.

Muzeul Țăranului Român ► 150

În acest muzeu original, care trece dincolo de suprafața obiectelor, reușind să le scoată la iveală semnificațiile adânci, fiecare exponat prinde viață și-și spune povestea în cadrul unui traseu inițiativ presărat cu semne. După această explorare inedită a universului spiritual rural român, relaxați-vă în animatul Club al Țăranului și admirați produsele meșteșugărești expuse în cadrul târgului găzduit în aproape fiecare weekend de curtea interioară.

IMAG: Mănăstirea Stavropoleos (1724)